

ЗАТВЕРДЖЕНО
Постанова Національної
комісії, що здійснює
державне регулювання у
сферах енергетики та
комунальних послуг
31.01.2023 № 203

Зміни до Правил роздрібного ринку електричної енергії

1. В абзаці четвертому пункту 1.1.2 глави 1.1 розділу I слова «та який є підставою для визначення обсягу та вартості необлікованої електричної енергії» виключити.

2. Підпункт 20 пункту 5.5.5 глави 5.5 розділу V викласти в такій редакції:

«20) не допускати безоблікового використання електричної енергії або використання електричної енергії для професійної та/або господарської діяльності на об'єктах, які розраховуються за електричну енергію за тарифом побутових споживачів, а також відшкодовувати збитки, завдані оператору системи та/або споживачу (основному споживачу), у разі виявлення безоблікового використання електричної енергії;».

3. Підпункт перший пункту 7.6 розділу VII доповнити новим абзацом такого змісту:

«неусунення споживачем або повторного виявлення оператором системи порушення в частині споживання побутовим споживачем електричної енергії на непобутові потреби;».

4. У розділі VIII:

1) у главі 8.2:

у пункті 8.2.5:

в абзаці першому знаки та слова «(за умови посвідчення цієї особи)» виключити;

в абзаці третьому слова «Правил та всі» замінити словом «Правил» та доповнити знаками та словами «, ЕІС код площадки комерційного обліку, за якою виявлено порушення (за наявності), та у разі виявлення порушень, зазначених у пункті 8.4.2 глави 8.4 цього розділу»;

після абзацу сьомого доповнити новим абзацом восьмим такого змісту:

«Особа, яка допустила представників оператора системи на об'єкт (територію) споживача для проведення перевірки, має пред'явити представникам оператора системи документ, що посвідчує її особу. Відповідні дані, що посвідчують особу, зазначаються в акті про порушення

(крім випадку складення акта у присутності споживача). У разі відмови особи, яка допустила представників оператора системи на об'єкт (територію) споживача для проведення перевірки, пред'являти представникам оператора системи документ, що посвідчує її особу, відповідна відмова особи має фіксуватися відеозйомкою, про що зазначається в акті про порушення.».

У зв'язку з цим абзаци восьмий – сімнадцятий вважати відповідно абзацами дев'ятим – вісімнадцятим;

абзац дев'ятий після слів «підписувати акт про порушення» доповнити словами та знаками «та пред'являти документ, що посвідчує його особу»;

абзац десятий доповнити новим реченням такого змісту:

«Якщо графи та рядки акта про порушення не стосуються виявленого порушення, у них проставляються прочерки.»;

в абзаци тринадцятому знаки та слова «(за умови посвідчення цієї особи)» виключити;

в абзаци чотирнадцятому слова «підписати акт про порушення в ньому робиться запис про відмову» замінити словами «підписати акт про порушення або залишення ним місця порушення в акті про порушення робиться відповідний запис»;

пункт 8.2.6 викласти в такій редакції:

«8.2.6. Акт про порушення розглядається комісією з розгляду актів про порушення, що створюється оператором системи і має складатися не менше ніж з трьох уповноважених представників оператора системи.

Споживач має право бути присутнім на засіданні комісії з розгляду актів про порушення.

Оператор системи повинен вести журнал реєстрації засідань комісії з розгляду актів про порушення, у якому зазначаються дата проведення засідання; номер протоколу; склад комісії; склад запрошених на засідання комісії (представники Регулятора, центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері нагляду (контролю) в галузі електроенергетики, центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державного контролю за додержанням законодавства про захист прав споживачів); відмітка про присутність або відсутність споживача; перелік питань, які розглядалися на засіданні комісії; час розгляду кожного з питань, зміст окремої думки учасників комісії (у разі її наявності) та стислий зміст рішення.

У разі розгляду акта щодо використання на об'єкті побутового споживача електричної енергії на побутові потреби, оператор системи додатково запрошує на засідання комісії електропостачальника та надсилає копію відповідного акта про порушення.

Споживач має бути повідомлений оператором системи про місце, час і дату засідання комісії не пізніше ніж за 7 календарних днів до призначеної дати засідання.

У разі відмови споживача або представника споживача від отримання акта про порушення, у якому визначено місце, час та дату проведення засідання комісії, або окремого повідомлення про місце, час і дату засідання комісії оператор системи направляє споживачу таке повідомлення

рекомендованим листом з повідомленням про вручення поштового відправлення на адресу, визначену в даних щодо споживача, наявних в оператора системи, у строк до 60 календарних днів від дати складення акта (крім випадків проведення експертизи або отримання висновку заводу виробника пломби та/або індикатора, та/або засобу вимірювальної техніки електричної енергії; повторного розгляду акта на засіданні комісії з розгляду актів про порушення). У такому разі оператор системи має право розглянути акт про порушення на засіданні комісії, яке має відбутися по закінченню 30 календарних днів від дати направлення споживачу такого повідомлення, але не пізніше 90 календарних днів від дати направлення такого повідомлення. За зверненням споживача оператор системи може розглянути акт про порушення на засіданні комісії раніше указанного терміну.

Акт про порушення, не розглянутий у визначеному цими Правилами порядку протягом 90 календарних днів від дня його складення, вважається недійсним та підлягає скасуванню, крім випадків необхідності проведення експертизи або отримання висновку заводу виробника пломб, індикаторів та/або засобу вимірювальної техніки електричної енергії для встановлення факту порушення. Якщо для розгляду акта про порушення необхідні результати експертного дослідження та/або обстеження заводом виробником, перебіг зазначеного терміну починається з дати їх отримання оператором системи.

Комісія з розгляду актів про порушення може повторно розглянути акт про порушення в порядку, встановленому цими Правилами, на підставі звернення споживача, на вимогу Регулятора, центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері нагляду (контролю) в галузі електроенергетики, центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики в електроенергетичному комплексі, або за рішенням суду. У разі повідомлення оператору системи про істотні обставини, які не були відомі на момент ухвалення рішення комісією, але мають суттєве значення, рішення комісії може бути переглянуте у порядку, встановленому цими Правилами, протягом 1 року, починаючи з дня, наступного за днем його прийняття. Споживач може подати оператору системи звернення про перегляд рішення комісії протягом 180 календарних днів з дня прийняття комісією відповідного рішення.

Рішення комісії оформлюється протоколом, копія якого видається споживачу.

У протоколі комісії зазначається ЕІС код точки/точок комерційного обліку, за якою(ими) виявлено порушення (за наявності).

У разі розгляду питання щодо використання на об'єкті побутового споживача електричної енергії на побутові потреби копія рішення комісії видається/надсилається електропостачальнику.

У разі причетності споживача до порушень, зазначених у пункті 8.4.2 глави 8.4 цього розділу, у протоколі зазначаються відомості щодо обсягу та вартості необлікованої електричної енергії. У такому разі разом з протоколом споживачу надаються розрахунок обсягу та вартості необлікованої

електричної енергії з посиланням на відповідні пункти глави 8.4 цього розділу та розрахункові документи для оплати необлікованої електричної енергії та/або збитків.

У разі встановлення, що порушення роботи вузла обліку виникло не з вини споживача, обсяг спожитої електричної енергії споживачем від дня порушення вимірювань до дня відновлення вимірювань, визначається відповідно до Кодексу комерційного обліку.»;

2) у главі 8.4:

абзац другий пункту 8.4.1 після слів «пошкодження або зрив пломб» доповнити словами та знаками «та/або пристроїв (шафи обліку, захисної панелі тощо), на яких встановлені такі пломби та які закривають доступ до струмоведучих частин схеми (вузла) обліку»;

підпункт 2 пункту 8.4.2 викласти в такій редакції:

«2) пошкодження або відсутність пломб з відбитками тавр оператора системи чи інших заінтересованих сторін, установлених на засобах вимірювальної техніки (вузлах обліку) (крім пломб, установлених на кріпленнях кожуха лічильника електричної енергії), та/або пристроїв (шафи обліку, захисної панелі тощо), на яких встановлені такі пломби та які закривають доступ до струмоведучих частин схеми (вузла) обліку (за умови наявності акта про пломбування, складеного в порядку, встановленому Кодексом комерційного обліку, або іншого документа, який підтверджує передачу на збереження засобів вимірювальної техніки та установлених пломб);»;

у пункті 8.4.4:

абзац другий замінити двома новими абзацами такого змісту:

«У разі необхідності проведення експертизи або отримання висновку заводу виробника пломб, індикаторів та/або засобу вимірювальної техніки електричної енергії для встановлення факту порушення, оператор системи має зняти, упакувати (з наступним опломбуванням упаковки) пломби та/або засоби вимірювальної техніки, а також інші технічні засоби, якими здійснювалося втручання в роботу засобів вимірювальної техніки (за наявності), та протягом 30 календарних днів від дня складення акта про порушення або прийняття на засіданні комісії з розгляду акта про порушення рішення щодо необхідності проведення експертизи/обстеження направити їх на експертизу/обстеження (про що повідомити споживача) або, якщо оператор системи не є власником засобів вимірювальної техніки, за відповідною заявою власника засобів вимірювальної техніки передати йому належним чином упаковані та опломбовані засоби вимірювальної техніки та інші технічні засоби, якими здійснювалося втручання в роботу засобів вимірювальної техніки (за наявності), для направлення їх на експертизу/обстеження. Якщо оператором системи до моменту передачі засобів вимірювальної техніки, індикаторів та/або пломб на експертизу пошкоджено упаковку та/або пломби, встановлені на ній, положення цієї глави не застосовуються.

Оператор системи має протягом 5 робочих днів від дня отримання висновку експертизи/обстеження, ініційованого оператором системи, надіслати споживачу копію отриманого висновку.»

У зв'язку з цим абзаци третій – восьмий вважати відповідно абзацами четвертим – дев'ятим;

після абзацу сьомого доповнити новими абзацами восьмим та дев'ятим такого змісту:

«Якщо власником лічильника є споживач, оператор системи за письмовою заявою споживача про намір направлення лічильника на експертизу (обстеження) надає йому належним чином упакований та запакований лічильник. У цьому разі оператор системи в довільній формі складає акт про передачу лічильника споживачу (власнику) для направлення на експертизу (обстеження), у якому зазначаються відомості про передані засоби, цілісність упаковки та пломб, установлених на ній. Цей акт про передачу підписується представником оператора системи та споживачем (власником) лічильника.

Якщо споживачем (власником) до моменту передачі лічильника на експертизу (обстеження) пошкоджено упаковку та/або пломби, встановлені на ній, здійснені оператором системи відповідно до положень цієї глави нарахування обсягу та вартості необлікованої електричної енергії у зв'язку зі спрацюванням індикатора залишаються без змін незалежно від результатів експертизи (обстеження).»

У зв'язку з цим абзаци восьмий та дев'ятий вважати відповідно абзацами десятим та одинадцятим;

в абзаци десятому цифри «50» замінити цифрами «180»;

доповнити новими абзацами такого змісту:

«Якщо за результатами експертизи підтверджено факт пошкодження пломб, індикаторів, засобів вимірювальної техніки або втручання в роботу засобів вимірювальної техніки, витрати оператора системи на проведення експертизи спеціалізованою організацією (підприємством) відшкодовуються оператору системи стороною, відповідальною за збереження засобу комерційного обліку та пломб, крім випадків:

встановлення експертизою, що порушення роботи засобу обліку виникло не з вини споживача;

надання стороною, відповідальною за збереження засобу комерційного обліку та пломб, оператору системи письмової згоди з фактом пошкодження пломб, індикаторів, засобів вимірювальної техніки або втручання в роботу засобів вимірювальної техніки до моменту проведення експертизи або оплати оператором системи вартості робіт з проведення експертизи;

надання стороною, відповідальною за збереження засобу комерційного обліку та пломб, оператору системи письмової відмови від проведення експертизи до моменту проведення експертизи або оплати оператором системи вартості робіт з проведення експертизи.

Якщо експертиза здійснювалася за рахунок споживача та за її результатами не підтверджено зазначений в акті про порушення факт пошкодження пломб, індикаторів, засобів вимірювальної техніки або факт

втручання в роботу засобів вимірювальної техніки, або встановлено, що порушення роботи засобу обліку, власником якого є оператор системи, виникло не з вини споживача, витрати споживача на проведення експертизи відшкодовуються оператором системи.»;

пункт 8.4.5 після абзацу першого доповнити новим абзацом другим такого змісту:

«У разі виявлення у споживача порушень, зазначених у підпункті 2 пункту 8.4.2 цієї глави, положення цієї глави застосовуються за умови наявності доступу до струмоведучих частин схеми (вузла) обліку, про що зазначається в акті про порушення, та у частині щодо пошкодження/відсутності пломби, якщо з моменту встановлення пломби до моменту виявлення факту її пошкодження/відсутності минуло не більше шести років.».

У зв'язку з цим абзаци другий та третій вважати відповідно абзацами третім та четвертим;

у пункті 8.4.7 абзаци десятий – тринадцятий замінити одним абзацом десятим такого змісту:

«де C_i – середня вартість витрат оператора системи на купівлю однієї кіловат-години (кВт·год) електричної енергії на компенсацію незапланованих втрат електричної енергії, її передачі та розподілу протягом i -того календарного місяця (цінового періоду) (грн/кВт·год), яка визначається виходячи з суми середньої ціни купівлі електричної енергії оператором системи на балансуєчому ринку та тарифів на послуги з передачі та розподілу електричної енергії (для споживача відповідного класу напруги) протягом i -того календарного місяця (цінового періоду), грн/кВт·год.».

У зв'язку з цим абзаци чотирнадцятий – двадцятий вважати відповідно абзацами одинадцятим – сімнадцятим;

у пункті 8.4.8:

абзац перший після слова «комерційного» доповнити словами «або технічного»;

у підпункті 1 знаки та слова «(у частині пошкодження засобів вимірювальної техніки та/або пломб)» замінити знаками та словами «(у частині пошкодження/відсутності засобів вимірювальної техніки та/або пломб, та/або пристроїв (шафи обліку, захисної панелі тощо), на яких встановлені пломби)»;

підпункти 3 та 4 викласти в такій редакції:

«3) якщо споживач здійснив самовільне підключення електроустановок, струмоприймачів або електропроводки до електричної мережі з порушенням схеми обліку, вчинив інші дії, що призвели до споживання необлікованої електричної енергії, виявити які представники оператора системи під час проведення контрольного огляду засобу комерційного обліку не мали можливості, або установив пристрій, що занижує покази лічильника електричної енергії (використання фазозсувного трансформатора, постійних магнітів (у разі невстановлення на/в лічильник індикаторів), пристрою випромінювання електромагнітних полів тощо), – з дня останньої технічної перевірки або набуття споживачем права

власності/користування на об'єкт (якщо технічну перевірку у період з дати набуття споживачем права власності/користування на об'єкт до дати виявлення порушення не було проведено) до дня виявлення порушення, але не більше загальної кількості робочих днів у дванадцяти календарних місяцях, що передували дню виявлення порушення;

4) якщо споживач здійснив самовільне підключення електроустановок, струмоприймачів або електропроводки до електричної мережі без укладення договору з оператором системи, – з дня останньої технічної перевірки або огляду електричної мережі, до якої було здійснено самовільне підключення, або набуття споживачем права власності/користування на об'єкт (якщо технічну перевірку або огляд у період з дати набуття споживачем права власності/користування на об'єкт до дати виявлення порушення не було проведено) до дня виявлення порушення, але не більше загальної кількості календарних днів у дванадцяти календарних місяцях, що передували дню виявлення порушення;»;

абзац одинадцятий після слова «комерційного» доповнити словами «або технічного»;

пункт 8.4.10 доповнити новим абзацом такого змісту;

«У разі шунтування або самовільної заміни непобутовим споживачем опломбованих оператором системи комутаційних пристроїв, що обмежують потужність споживання електричної енергії до величини дозволеної потужності, потужність визначається за формулами 9 або 10 цієї глави (за умови, якщо потужність, визначена відповідно до положень підпунктів 1 або 2 цього пункту, перевищує дозволена потужність для цієї точки комерційного обліку, ненадання споживачем інформації щодо паспортних даних струмоприймачів, недопуску представників оператора системи на свою територію для перевірки інформації щодо сумарної максимальної потужності струмоприймачів, відмови споживача від вимірювання струму навантаження електроустановки при підключенні всіх наявних струмоприймачів на повну потужність).»;

абзац п'ятий пункту 8.4.11 доповнити новим реченням такого змісту: «Для колективного побутового споживача коефіцієнт використання потужності $K_{\text{вик}}$ приймається рівним 0,4.».

5. Додаток 9 викласти в новій редакції, що додається.

Директор Департаменту із регулювання
відносин та захисту прав споживачів на
роздрібному ринку електричної енергії

І. Городиський

Додаток 9
до Правил роздрібного ринку
електричної енергії

_____ (найменування оператора системи та його структурного підрозділу)

_____ (місце складення)

« ____ » _____ 20__ року
(дата складення)

_____ год _____ хв
(час складення)

**АКТ
про порушення №**

Цей акт складений: _____
(прізвища, імена, по батькові, посади представників оператора системи, номери посвідчень)

_____ за участі споживача (представника споживача або іншої особи, яка допустила представників оператора системи на об'єкт (територію) споживача):

_____ (прізвище, ім'я, по батькові)

Характеристика об'єкта: _____ (назва об'єкта споживача, ЕІС код площадки комерційного обліку)

Перевіркою встановлено, що: _____ (адреса, за якою виявлено порушення)

порушено _____ (докладно вказати вид, обставини і суть порушення)

Схема електроживлення споживача*:

* Схема електроживлення споживача може бути оформлена як додаток до акта про порушення.

Дані для визначення обсягу та вартості електричної енергії, не облікованої внаслідок порушення обліку:

1. Відомості про засоби вимірювання електричної енергії споживача на дату складання акта про порушення:

Заводський номер	Тип	Покази	Трансформатори струму	Трансформатори напруги	Дата повірки	Номінальний струм, А	Місце встановлення	Позначення на схемі місця
------------------	-----	--------	-----------------------	------------------------	--------------	----------------------	--------------------	---------------------------

								встановлення
1	2	3	4	5	6	7	8	9

2. Місце, кількість та тавро установлених пломб (індикаторів) згідно з актом про пломбування та/або актом про збереження пломб, їх стан:

Оператора системи: _____

Інших заінтересованих сторін: _____

Про перевірку засобу вимірювання: _____

Індикаторів дії впливу постійного (змінного) магнітного або електричного полів: _____

3. Відомості про комутаційні апарати та/або запобіжники, задіяні у схемі електроживлення споживача:

Тип комутаційного апарата та/або запобіжника	Місце встановлення	Позначення на схемі місця встановлення	Опломбування оператором системи (так/ні)	Струм спрацювання, А

4. Результати проведення вимірів параметрів схеми електроживлення споживача на дату складання акта про порушення:

Ділянка схеми самовільного підключення	Точка вимірювання, зазначена у схемі електроживлення споживача	Матеріал проводу (кабелю)	Переріз проводу (кабелю), мм ²	Струм споживання, А
Від вихідних клем лічильника				
До вхідних клем лічильника				
Самовільне підключення				
Тип засобу вимірювальної техніки	Інвентаризаційний номер		Дата перевірки	
Точка на схемі, де було вилучено зразок кабелю або комутаційний апарат		Номер пломби, якою було опломбовано пакет з кабелем або комутаційним апаратом		

5. Перелік струмоприймачів, приєднаних споживачем до електричної мережі, та режим роботи: _____

(найменування струмоприймачів, кількість, потужність, режим роботи)

Дозволена потужність споживання відповідно до умов Договору _____ кВт.

6. Самовільне підключення виконано споживачем приховано/не приховано (непотрібне закреслити).**

Для виявлення прихованого самовільного підключення та місця його підключення до електричної мережі

здійснювалося: _____

_____ (указати заходи, вжиті для виявлення порушення/місця самовільного підключення)

** Заповнюється у разі виявлення самовільного підключення.

7. Схема обліку електричної енергії відновлена/не відновлена (непотрібне закреслити).

8. Перелік об'єктів або струмоприймачів, відключених від електроживлення:

9. Заходи, яких було вжито або яких необхідно вжити для усунення порушення:

_____ (указати заходи з ліквідації виявленого порушення, сторону їх виконання і термін виконання)

10. Перелік вилучених та укладених у пакет засобів вимірювання електричної енергії, пломб та/або інших технічних засобів: _____

Пакет опломбований пломбою № _____ та вручений споживачу або вилучений представниками оператора системи (необхідне підкреслити).

Акт про пломбування від « ____ » _____ 20__ року № _____.

11. Комісія оператора системи з розгляду складеного акта про порушення буде проводити засідання « ____ » _____ 20__ року о ____ год за адресою: _____

_____.

На засідання комісії запрошується споживач або уповноважена ним особа. У разі неявки на засідання комісії цей акт розглядається без участі споживача або уповноваженої ним особи.

Представники оператора системи:

_____ (підпис)

_____ (ініціали, прізвище)

_____ (підпис)

_____ (ініціали, прізвище)

З актом про порушення ознайомлений споживач (представник споживача або інша особа, яка допустила представників оператора системи на об'єкт (територію) споживача):

_____ (підпис)

_____ (ініціали, прізвище)

Відмову споживача (представника споживача або іншої особи, яка допустила представників оператора системи на об'єкт (територію) споживача) підписувати акт про порушення або залишення ним місця порушення засвідчує свідок:

_____ (дані про свідка)

_____ (підпис)

_____ (ініціали, прізвище)

Зауваження до складеного акта: _____

До акта про порушення додається:

1. _____
2. _____
3. _____

Додаткові відомості: _____

Примірник акта про порушення отримав: _____
(підпис) (ініціали, прізвище)